

תורה מן השמים | חלק ג'

ברור לנו שהספר נמסר בערבות מואב. אבל אולי משה הוסיף דברים מליבו?
הרי חוץ מלוחות האבן, שליוו אותנו 900 שנה והעידו בעצם מציאותם והכתב הניסי שבהם על היות אל-חי בקרבנו, את ספר התורה משה רבנו כתב.
מספר התורה של משה היו מגיהים את כל ספרי התורה שנכתבו לאחריו. אבל מאיפה שמשה לא הוסיף דברי מליבו לספר התורה?
בוא נלווה את משה, מאז תחילת הסיפור של 41 השנים - סיפור האומה - ונראה אם אפשר לומר כן.

בשנה הראשונה, כל המכות על מצרים נעשות על ידי משה, עם אהרון או בלי. כל המופתים נעשים עם הודעה מדוייקת, עמ"י רואה במשך שנה שלמה איך המכות מגיעות וסרות בזמן. אחר כך היד החזקה, מכת בכורות.

אחר כך פרעה מגיע למשה ומנהל מולו משא ומתן שעמ"י יצאו מתוך עמו.
אחר כך משה שליח אלוקי לקריעת ים סוף, ושם התורה מעידה "ויאמינו בה" ובמשה עבדו". התורה מעידה שעמ"י ראה באופן ודאי במשה שהוא עבד ה' הנאמן לו ומוביל לקניינו.
אחר כך משה רבנו עומד בהר סיני, משה ידבר והאלוקים יעננו בקול. ה' אומר לו לפני המעמד שהמעמד הוא "למען ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם" - למען בירור שבשום פנים ואופן לא יהיה ניתן לפקפק בנאמנות משה לה', שכל דבר שהוא אומר הוא מפי הגבורה והוא לא יכול לעשות דבר מצד עצמו.
"וגם בך יאמינו לעולם", שהרי יראו שה' קורא למשה לערפל ורק הוא נכנס לערפל. הדברים ברורים והכל לעיני כל העם.

אחר כך משה רבנו עולה להר בצו ה' ונמצא שם 40 יום ולילה, ויורד מההר עם הלוחות פעמיים.
יש לנו כבר כל כך הרבה הסמכות אלוקיות למשה.
כשהוא יורד ביום הכיפורים, משה מקהיל את העם ומצווה אותם לראשונה על מעשה המשכן והשבת.
בויקהל-פקודי, י"א בתשרי, משה מקהיל את העם ומוסר להם את מה שהוא קיבל ב40 הימים הראשונים שבהר (כמו סדר המקרא הפשטני, כפירוש הרמב"ן).
עמ"י בונה את המשכן לפי ההוראות של משה, וספר שמות מסתיים בהשראת שכינה על האוהל שציווה משה מאת ה' לבנות, השראת שכינה שנמשכת 40 שנים לעיני כל ישראל. כל זה לאור ההסמכה האלוקית, שכל מילה של משה ראויה להשכיח שכינה בתחתונים.
חוץ מזה, בפרשת כי תשא התורה אומרת נתון מדהים, שהרבה לא שמים לב אליו. התורה אומרת שאוהל מועד זה לא רק המשכן, היה למשה אוהל בארבעים היום האמצעיים. הוא נטה את אוהלו מחוץ למחנה. המושג אוהל מועד זה מקום ההתוועדות של שכינה עם משה.
אחרי שהמשכן נבנה, ויקרא אליו מאוהל מועד - המשכן, ושמע את הקול מדבר אליו מבין הכרובים. אבל, למעשה, זה היה אחרי הבניין.

למשכן קראו אוהל מועד מצד ההתוועדות, שם נמסר למשה דבר ה'.
התורה אומרת שמאז שמשה רבנו ירד עם לוחות שניים, קרן אור פניו ולא ניתן היה להביט בפניו.
התורה אומרת שכל פעם שמשה היה נכנס לאוהל היה יורד ענן על האוהל, ועמ"י יכל להביט בפניו רק כשהיה מוסר את ההלכה, ומיד כשסיים היה חייב לשים על פניו מסוזה.
ה' גיבה את משה מכל הכיוונים. זה לא רק מעמד הר סיני, אלא 40 שנים רציפות של גילוי תמידי, שהוא האיש שה' סומך עליו.

אחרי כל זה, עדיין היו שני ערעורים על משה.
הראשון: מרים ואהרון, הם אומרים שגם בנו דיבר ה', שדרגת משה כדרגת שאר נביאים. מה העוול הגדול?
ה' עושה מזה עסק נוראי. הרמב"ם מוציא מכאן אחד מעיקרי הנבואה, שנבואת משה רבנו אינה בדרגת שום נביא אחר, ומי שמאמין בכל תורת משה אבל אומר שהוא כשאר נביאים - שבר את כל הכלים.
מרים ואהרון יודעים שאין להם יכולת לומר לעמ"י פסיק של הלכה, הם לא מפקפקים בסמכותו, אלא אומרים שדרגת נבואתו היא כשלהם.
(משה רבנו הוסמך על ידי מעמד הר סיני, אז אף נביא לא יכול להכחיש את נבואתו גם אם הוא בדרגת שאר נביאים, כי שאר נביאים מוסמכים על ידי אות ומופת בלבד).

ה' חורפה אפו בהם, מרים מצטרעת וכל עמ"י ממתין עד האספה. רע שגדול ונורא, כדי שכל עמ"י ידע שהטענה הזו היא קריטית.

לא חשוב לנו כל כך להבין למה זה כל כך חמור, אבל ה' טורח להדגיש באופן ברור שמשה שונה מהותית בדרגתו משאר נביאים. הרמב"ם מונה ארבעה הבדלים שמגדירים את נבואתו של משה כדרגה שאף נביא חוזה לא יכול להשיג. (ברמח"ל נראה בפשטות שכולנו נגיע באלף השביעי לדרגת הנבואה של משה).

דיברנו על ההופעה ההיסטורית המגובה הספר אלוקי, על חיבור ההופעה ההיסטורית עם מסמך כתוב שמוחזק מאז אותו אירוע ועד היום בכל בית. זה היה היסטוריה שמגובה בשני מסמכים היסטוריים אדירים: לוחות העדות, וספר התורה שמעיד עדות אותנטית על הדברים מראשיתם.

אז, אולי בכל זאת משה הוסיף דבר מליבו?
אדם הגון היה קופץ מיד. זו שאלה הוגנת? מי ששומע את כל מה שאמרנו עד עכשיו לא שואל את זה בכלל. לא כי האיש משה הוגן, אלא כי ה' הוגן! ה' סומך על בן אדם, ויאפשר לו להוסיף דברים מליבו בתורה, באלוקות שמתגלה בעולם? הוא ייתן לבשר ודם שהוא סומך עליו ומגבה אותו לבדות דברים מליבו? ברור אם כן שמשה לא הוסיף מליבו שום דבר. אם הוא הוסיף, על כרחך זה ברשות אלוקים. אם היינו הגונים, היינו עוצרים פה. אבל צריך להתכונן גם לאותם שאינם הגונים. שאלה נוספת לא הוגנת: מישהו חושב שמשה רבנו הוא לא בשר ודם? יש לו בחירה חופשית? אז למה ה' סומך עליו? למה לא נאמר שמשה ניצל את המעמד שה' נתן לו, והוסיף שורה מליבו? זה לא הגיוני לשאול את זה בכלל, אבל התורה בכל זאת סגרה את הדברים מכל הכיוונים. סברה הגונה תאמר, שלא יכול להיות שאלוקי השמים והארץ יאפשר לאדם הכי מרכזי לשגות בדבר הכי מרכזי.

מי שמבין שכל הגיבויים האלוקיים האלו היו, כמו שהוכחנו עד עכשיו, זה כבר מספיק לו. אבל זה לא הספיק לה', הוא בחר מתנדבים שיוכיחו את עיקרי האמונה. (ביקורת המקרא החכימה אותנו, זה פיתח את התורה לאין ערוך. כמה כרכים יש בספר דורות הראשונים, תשובות נגד חוקרי הזמן שניסו לשבש את מסורת ישראל ונגד בית המדרש הגרמני של ביקורת המקרא. הם "זכו" להגדיל את אור התורה בעולם. כך הסיטרא אחרא עובדת בשירות הקדושה. בזכות ההתנדבות שלהם נוסף אור גדול לעולם).

קרח היה מתנדב מאוד מוצלח. בא בן אדם, ורצה לסגור את התורה מכל קצותיה. קרח הרי פיקח היה, איש בעל דרגה. הוא יכול לבוא ולומר לעמ"י שמשה בדה את הכל? הוא הרי אדם שפוי. אז מה הוא אומר? לפי פשט המקרא, הוא אומר שודאי שמשה נאמנו של ה', אבל ה' מסר לו רק שליחות בתחום מסורת התורה, ומשה ניצל את מעמדו ולקח על עצמו את עניין המינויים. זה הטיעון של קרח, הוא לא יכול לטעון אחרת כי זו טענה הזויה. לבוא ולערער על משה אחרי כל הגיבויים - משה רק צריך להכניס אותו לאוהל מועד שיראה את הגיבוי של הענן.

קרח אומר שאמנם משה נשלח למסור תורה, אבל שעל הדרך הוא לקח לעצמו תפקיד ומחלק מינויים. על זה קרח בא לערער.

הקב"ה, והרמב"ם אחריו, בונה את העניין הזה לאחד מעיקרי האמונה. בזכות קרח מתברר יסוד בתורת משה.

השאלה של קרח היתה יכולה להופיע חמישים שנה אחרי שמשה היה חי. אבל ה' דאג שהתורה תהיה חתומה מכל צדדיה בעוד משה חי.

מה עושה ה'? הוא אומר למשה לעשות מעמד הר סיני חוזר.

כל עמ"י נקרא לעמוד מסביב למשכן דתן קרח ואבירם.

משה אומר "בזאת תדעו כי ה' שלחני לעשות את כל המעשים האלו כי לא מליבי".

משה עושה בירור אחת ולתמיד, שלא יתכן שאמר דבר אחד מליבו.

אם הם ימותו כמו כל האדם, אז ה' לא שלח אותי לעשות את כל המעשים האלו. אולי הוספתי מליבי, אומר משה.

אבל אם הם ימותו שלא בדרך הטבע, דרך בריה חדשה שתפצה את פיה, תדעו שהם ניאצו את ה'. זה לא נושא שלי, הם ניאצו את ה' כי אני שליח שלו, אני לא יכול לומר דבר אחד מליבי.

משה לא סיים לדבר והאדמה תפסה אותם, וכיסתה אותם כדי שלא יוכלו לומר שזו היתה תופעה טבעית.

היה פה בירור היסטורי, שמוכיח שתורת משה אמת לחלוטין. משה אמת ותורתו אמת, אי אפשר לערער על נתון אחד.

כשספר התורה נסגר בערבות מואב, עמ"י יודע שכל מילה בספר התורה שמשה כותב זו תורה מן השמים. אין הכוונה שלא נכתבה על ידי בשר ודם, שהרי נכתבה על ידי משה, ואין הכוונה שסופר מאוחר כתב אותה - מי יטען טענה טיפשית כזו. אלא הכוונה היא שכולה מן השמים, האומר שתיבה אחת אינה מן השמים נקרא אפיקורס. התורה כולה מן השמים.

כעת נעבור למערכת נביאים וכתובים, כדי לסגור את תורה שבכתב. אחרי שמשה הוסמך, והתורה שמשה מסר לנו היא ודאי אלוקית לחלוטין, יש לנו שם נתון אלוקי - התורה אומרת שבכל דור יתכן שיקומו נביאים עם הסמכה אלוקית, ועמ"י מצווה להקשיב לדבריו של הנביא. עמ"י מיד שואל: איך נדע מי נביא אמת? משה עונה בשם ה', שתהיה הכוונה אלוקית לברר אם הנביא נביא אמת.

אם נביא אמת שהוסמך לנבואה מעיד עליו, אפשר לסמוך על עדות נביא הקודם אבל נביא שבא ולא הוסמך על ידי נביא שקדם לו, חייב לעמוד במשפט אלוקי. הסנהדרין יבדקו אותו, הוא חייב לומר דברים טובים לאומית, שיתרחשו בדיוק ולא ייפול דבר מדברים ארצה, ובודקים אותו פעמים הרבה. זו בדיקה "מדעית", הרבה יותר ממדעית. יש פה גיבוי אלוקי, וכל זה ניתן לנו מתוך תורת משה. מכח אותה מצווה אלוקית שבתורת משה - עם הסתייגות שאין נביא רשאי לחדש דבר מתורת משה - יש לנביא שלוש סמכויות: להוכיח את העם, לומר מצווה לשעתה והוראת שעה, אפילו לבטל מצווה באופן זמני. אין לו שום סמכות לגעת בתורת משה, לא תוסיף ולא תגרע. התורה הזו לא יכולה להשתנות, והנביאים יכולים להוסיף דברים בערך הנבואה, בשפה הפנימית של התורה בלי השלכות הלכתיות, או הוראות שעה שלא משנות את גופי התורה אלא הוראות זמניות. לאור המצווה הזו, התנ"ך ממשיך לנסוע הלאה. משה רבנו ציווה. מי כתב את ספר יהושע? יהושע. את ספר שמואל? שמואל וכו'. הגמרא בבבא בתרא מספרת לנו מי כתב כל ספר מהנביאים.

כל הכ"ד ספרים נחתמו על ידי אחרון הנביאים, מלאכי. הוא ממש אומר שהנבואה האחרונה שלו היא חתימת הנבואה, ולא תהיה עוד נבואה עד אחרית הימים. הוא חותם את כ"ד ספרי קודש, אין אחריו שום ספר של נבואה. (זה היה אחרי אסתר, הוא היה בשנת שלוש וארבע לבית השני). הנבואה האחרונה של מלאכי היא נבואת פרידה, הוא מדבר עם עמ"י על הגלות שעוד תגיע. זה ממש מכתב פרידה מעמ"י לאורך הגלות, כך מסתיים ספר מלאכי. (כתובים מקבילים בתקופה). יהושע שמואל מלכים - זה סדר כרונולוגי היסטורי רציף עד חורבן הבית. ישעיה מקביל לתקופת מלכים, ירמיה חורג לסוף החורבן. יחזקאל - גלות בבל. תרי עשר, רובם בית ראשון וחלקם חורגים לתחילת בית שני. תהלים - דוד, משלי - שלמה, איוב - משה רבנו כתב (הגר"א אומר שלפי פשט השמות כל איוב הוא או משל או ספר עם רקע היסטורי לתקופת אברהם). שיר השירים - שלמה, משלי - שלמה, רות - תקופת השופטים על ידי שמואל, ואסתר - חגי זכריה ומלאכי. אחרי זה יש לנו את עזרא ונחמיה (יש שאומרים שעזרא הוא מלאכי), החותם את ספרי עזרא נחמיה ודניאל, זה היה בתקופת גלות בבל ותחילת בית שני. התנ"ך מכסה 3,500 שנה. התאריך האחרון של התנ"ך הוא שנת שלושים (ושתיים) לדריוש השני, 28 שנים אחרי בניין הבית השני.

כיסינו את התנ"ך, ראינו שהכל מגובה. מאיפה יש רשות לכתוב את הכתובים? אלו ספרים שיש בהם קדושה אלוקית, כי הם נכתבו על ידי רמה של נבואה.

אבל עכשיו נשאל: מי אמר שהנביאים לא הוסיפו איזה דבר? התשובה היא, שאם ה' בחר במישהו ופרסם בעמ"י את בחירתו, ודאי שהאיש הזה מקבל מהקב"ה נאמנות. הסבירות שאדם מקודש כל כך, ראוי לנבואה, יעשה טעות - זה אפסי, כל שכן שלא סביר שיעשה עוול. ה' לא ייתן לשליחו להטעות את עמ"י.

מה שכן, לא עשינו על כל הנביאים את בדיקת קרח ועדתו. יש ראייה בספר מלכים שאכל את הנביא אריה ברגע שעבר על דברו. ה' אומר "אנוכי אדרוש מעמו" על מי שינסה לזייף במערכת הנבואית, יש פה הבטחה אישית של ה'.

אז למה אצל משה ה' כל כך הקפיד? כי הסמכות של משה היא תהומית. אם נגעת בסמכות שלו, אין זכר לתורה. נביא, אם מישהו יערער על דבריו, הוא עבר עבירה אבל התורה נשארת תורה, אז מקסימום הנבואה הזו תלקח. זו עדיין כפירה בתורה, אבל הוא לא מזעזע את יסודות התורה. כלפי נבואת משה ה' תמיד מחמיר יותר.

(איך אנחנו יודעים שנביאי הגולה היו נביאי אמת? איך בדקו אותם? זו נקודה חשובה מאוד למערכת תורה שבעל פה, שגם היא נותנת גיבוי לכל המערכת. השאלה הזו שיככת גם במסורת תורה שבעל פה, אבל גם הפשטן שרואה את המערכת המקראית יודע שלא היה יחזקאל מקבל גיבוי אלמלא בדיקה. (הרמח"ל יסביר לנו בהמשך דרך ה' איך בודקים מיהו נביא שקר). לא יכול להיות שכל תימהוני מהרחוב היה מקבל סמכויות של נביא. מאיפה שכל עמ"י קיבל את התורה? - כי הוא נמסר לכל עמ"י, וכל עמ"י לכל דורותיו מחזיק אותו ככתוב בספר. להעלות תיאוריות זה דברים בלי שחר. מה עם האמירה של חז"ל שאנחנו לא בקיאים בחסרות ויתרות? - זה לא שינוי משמעות, מדובר פה על העתקה של ספר במשך אלפי שנים. כל אחד יודע כמה טעות של יו"ד ווא"ו יכולה להתגבב, אז חז"ל לקחו את זה בחשבון, זו לא שאלה כבדת משקל לענייננו. מה עם העובדה שלא הקשיבו לנביאים? - יש יצר הרע. אף אחד לא מערער על אמיתות הנביאים, אלא שיש יצר הרע לא לשמוע לנביאים).

סיימנו את מערכת תורה שבכתב. מה תעשו אם יבוא מישהו ויגיד לכם שהכל אמת, אבל משה רבנו היה מכשף? קודם כל, כדי לסגור גם את השאלה הקרימינלית הזו, ה' דאג להוציא אותנו ממרכז הכשפים הבין לאומי. משה לחם במערכת הזו שנה עד שהיא התרסקה לחלוטין. לא ראינו שכוחם רם כל כך. פרעה בהתחלה צוחק על משה כשהוא זורק את המטה ונעשה לתנין. המדרש אומר שפרעה קרא לילד בן ארבע ואמר שיעשה לו את זה. ילד בן ארבע! רק תבינו איזה מקום טומאה וכישוף זה היה. המדרש אומר שהיה להם אקדמיה לכישוף, אסכולה (school). במקום הזה ה' אמר למשה לצאת למלחמה. בסדר, יבוא אדם ויגיד שבאמת מצרים היו מכשפים, אבל משה גילה תורת כישוף שאין כמוה? אולי לא כל העולם ידע את חכמת הכישוף ורק משה ידע אותה, והצליח לקחת אותנו 40 שנה במדבר עם עמוד ענן ואש ומן ובגדים שלא מתבלים וניסים אחרים על בסיס יומיומי? (מוחמד הצליח לקחת בחלום לילה אחד מיליארד וחצי, ומשה עובד כל כך קשה בשביל כמה מיליונים, זה הגיוני?)

אנשים כל כך פתאים, סוחבים אותם בשטויות בקלות. אנחנו עם כזה נאמן, מדקדקים בכל יו"ד. מי שרוצה לראות מסורת של עמ"י, שיראה מה קורה כשבעל קורא תימני עושה טעות אחת קטנה. נס אם הוא יצא בחיים).

הטענה הזו שטותית, אבל מי שרוצה, שיקח דוגמה מהיום: העולם שלנו מפותח, המדע כל הזמן רץ קדימה. תארו לכם שיבוא אדם ויעשה תופעה אחת של משה רבנו. מערכת הכישוף אז היתה ודאי לא פחות מפותחת מעולם המדע של 2019. אם יבוא מישהו ויוריד מן מהשמיים, ויבוא אחר שיגיד שזה חוק פיזיקלי שנתגלה - מישהו יגיד דבר כזה? כשמישהו בא ומגלה משהו, כל העולם נמצא בתהליך. כל הגילויים בעולם קורים בתהליכים סבירים. לא יכול להיות שפתאום תצוץ טכנולוגיה חדשה בפער כזה עצום ממה שקיים. מי שמדבר כך הוא לא רציני, אין שום מערכת בחיים שסופגת כאלו קפיצות. אם אתה אדם הוגן, אתה יודע שמישהו פה קרס, נכנע. כל המערכת של העולם לא יכולה להכיר כאלו סדרים.

אם זה היה פיתוח, אז משה היה צעד קדימה, מכשף יותר גדול. אבל מהלך כזה אדיר של אינספור דברים וכל כך הרבה שנים? זה טיעון לא הגיוני, אף אחד לא יעלה בדעתו. (אבל אפשר לומר שמשה רבנו למד מבלעם כישוף? - בלעם ניסה לפעול נגד משה וטראה איך זה נגמר).

האם יכול להיות שתורה שבכתב השתנתה במהלך ההיסטוריה? לא יתכן. זו הרי מסורת שכל יהודי מחוייב לשמר, כל אחד כותב ספר תורה לעצמו. אתה רואה את החיבה של עמ"י לתורה. אף אחד לא יכול היה ליצור כזו חיבה ומסירות נפש לספר הזה בגלל שמישהו אמר לו. זה קרה בגלל שיש מסורת אדירה מאז ועד היום.

יותר מזה, קוראים בתורה כל שלושה ימים, וכל אבא מצווה ללמד את בנו - מצוות עשה מן התורה - שידע לקרוא חמישה חומשי תורה, או כל כ"ד ספרים. כל ילד יהודי חייב לשנן בעל פה את כל כ"ד ספרים. הרב זילברמן סיפר שפעם בא אליו צבע תימני לצבוע את הבית, שבזמן הצביעה קרא את ספר איוב בעל פה בשלושה סוגי טעמים. אפשר לומר שמישהו יגע במסורת כזו? לכל אורך ההיסטוריה של התנ"ך סנהדרין ישבה בלשכת הגזית. עמ"י תמיד מתארים תופעות חמורות כלפי שמיא, אבל עמ"י לא שינה את אופיו החיצוני. כל המערכת התורנית היתה פעיל לחלוטין, הבעיה היתה של עבודה זרה. הנביאים מדברים בשפה מאוד קיצונית, בזמן שהחטא שלנו כל כך מזערי. תראו את חטא עבן - איש אחד חטא, והנביאים אומרים "חטא ישראל". הנביאים לא היו מוכנים לוותר לנו על שום שלמות, הם מדברים בשפה חמורה וביקורתית. היום אנחנו מסתפקים במועט, אבל נביאי ה' היו מדברים בשפה מאוד קיצונית (היום הם היו מדברים אלינו בשפה מאוד קיצונית של לא פחות מעבודה זרה). אף אחד לא ערער מעולם על תורה שבכתב.

השיחה נערכה לפישטחיות הבנתו של העורך,
וכל טעות או חסרון יש לתלות בעורך בלבד.